

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.5.2020.
COM(2020) 501 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

**o Nacionalnom programu reformi Belgije za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o
Programu stabilnosti Belgije za 2020.**

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Belgije za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Belgije za 2020.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i finansijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Komisija je 17. prosinca 2019. donijela Godišnju strategiju održivog rasta i time označila početak Europskog semestra 2020. za koordinaciju ekonomskih politika. Posebnu je pozornost posvetila europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglašili 17. studenoga 2017. Komisija je 17. prosinca 2019. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela i Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu se Belgija navodi kao jedna od država članica za koju nije potrebno provesti detaljno preispitivanje. Istog je dana Komisija donijela i preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja.
- (2) Izvješće za Belgiju² za 2020. objavljeno je 26. veljače 2020. U izvješću je ocijenjen napredak Belgije u smislu preporuka za Belgiju koje je Vijeće donijelo 9. srpnja 2019.³, mjera poduzetih nakon preporuka donesenih prethodnih godina te napredak Belgije u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020.
- (3) Svjetska zdravstvena organizacija službeno je 11. ožujka 2020. proglašila globalnu pandemiju bolesti COVID-19. Riječ je o ozbiljnoj javnozdravstvenoj krizi koja pogodila građane, društva i gospodarstva. Veliko je opterećenje za nacionalne zdravstvene sustave, uzrokuje poremećaje u globalnim lancima opskrbe, nestabilnost na

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

² SWD(2020) 500 final.

³ SL C 301, 5.9.2019., str. 1.

financijskim tržištima, udare zbog potražnje potrošača i negativno utječe na razne sektore. Prijetnja je radnim mjestima i prihodima radnika i poslovanju poduzećâ. Uzrokovala je snažan gospodarski udar čije se ozbiljne negativne posljedice već osjećaju u Europskoj uniji. Komisija je 13. ožujka 2020. donijela Komunikaciju⁴ u kojoj je pozvala na koordiniran gospodarski odgovor na krizu suradnjom svih dionika na nacionalnoj razini i na razini Unije.

- (4) Više država članica proglašilo je izvanredno stanje ili je uvelo izvanredne mjere. Sve izvanredne mjere trebale bi biti strogo proporcionalne, nužne, ograničena trajanja i u skladu s europskim i međunarodnim standardima. Trebale bi biti predmet demokratskog nadzora i neovisnog sudskog preispitivanja.
- (5) Komisija je 20. ožujka 2020. donijela Komunikaciju o aktivaciji opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu⁵. Klauzulom, kako je utvrđena u članku 5. stavku 1., članku 6. stavku 3., članku 9. stavku 1. i članku 10. stavku 3. Uredbe (EZ) 1466/97 te članku 3. stavku 5. i članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) 1467/97, olakšava se koordinacija proračunskih politika u vremenima ozbiljnog gospodarskog pada. Komisija je u Komunikaciji Vijeću izrazila stav da aktualni uvjeti omogućuju aktivaciju te klauzule zbog očekivanog ozbiljnog gospodarskog pada prouzročenog pandemijom bolesti COVID-19. Ministri financija država članica složili su se 23. ožujka 2020. s Komisijinom procjenom. Aktivacijom opće klauzule o odstupanju dopušta se privremeno odstupanje od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju, pod uvjetom da se time srednjoročno ne ugrozi fiskalna održivost. Vijeće na preporuku Komisije može za korektivni dio donijeti i odluku o usvajanju revidirane fiskalne putanje. Općom klauzulom o odstupanju ne suspendiraju se postupci u okviru Pakta o stabilnosti i rastu. Time se državama članicama omogućuje da odstupe od uobičajenih proračunskih zahtjeva, a Komisiji i Vijeću da provedu nužne mjere usklađivanja politike u okviru Pakta.
- (6) Nužne su kontinuirane mjere za ograničenje i nadzor širenja pandemije, povećanje otpornosti nacionalnih zdravstvenih sustava, ublažavanje socioekonomskih posljedica mjerama potpore poduzećima i kućanstvima te za uvođenje adekvatnih uvjeta zaštite zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu u cilju nastavka gospodarske aktivnosti. Unija bi trebala u cijelosti iskoristiti razne instrumente koji su joj na raspolaganju i tako poduprijeti napore država članica u tim područjima. Istovremeno bi države članice i Unija, izvlačeći pouke iz krize, trebale surađivati na pripremi mjera potrebnih za povratak na normalno funkcioniranje naših društava i gospodarstava i na održiv rast, koje bi među ostalim uključivale zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju.]
- (7) Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 naglasila je fleksibilnost koju jedinstveno tržište nudi radi prilagodbe u izvanrednim situacijama. Međutim, da bi se osigurao brz i neometan prelazak na fazu oporavka i slobodnog kretanja robe, usluga i radnika, izvanredne mjere koje sprječavaju normalno funkcioniranje jedinstvenog tržišta moraju se ukinuti čim prestanu biti neophodne. Aktualna je kriza pokazala da su u zdravstvu potrebni planovi pripravnosti za krizne situacije, uz poboljšane strategije nabave, diversificirane lance opskrbe i strateške rezerve osnovne medicinske opreme. Ključni su to elementi za izradu širih planova pripreme za krizne situacije.

⁴

COM(2020) 112 final.

⁵

COM(2020) 123 final.

- (8) Zakonodavac Unije već je izmijenio relevantne zakonodavne okvire⁶ kako bi se državama članicama omogućilo da sva neiskorištena sredstva iz europskih struktturnih i investicijskih fondova mobiliziraju za ublažavanje izvanrednih posljedica pandemije bolesti COVID-19. Te će izmjene osigurati dodatnu fleksibilnost, ali i znatno jednostavnije i povezanije procedure. Kako bi ublažile pritisak na novčane tokove, države članice u obračunskoj godini 2020.–2021. mogu iskoristiti i stopu sufinanciranja sredstvima iz proračuna Unije od 100 %. Belgiju se potiče da u cijelosti iskoristi te mogućnosti i tako pomogne najugroženijim građanima i sektorima.
- (9) Socioekonomiske posljedice pandemije vjerojatno će se nejednako osjetiti u regijama zbog različitih obrazaca specijalizacije. To uključuje i velik rizik od povećanja nejednakosti unutar regija i među regijama Belgije. U kombinaciji s rizikom od privremenog prekida procesa konvergencije među državama članicama, trenutačna situacija zahtijeva ciljane odgovore politika].
- (10) Belgija je 30. travnja 2020. dostavila Nacionalni program reformi za 2020. i Program stabilnosti za 2020. Kako bi se uzela u obzir njihova povezanost, ti su programi ocijenjeni istodobno.
- (11) Na Belgiju se trenutačno primjenjuje preventivni dio Pakta o stabilnosti i rastu te pravilo o dugu.
- (12) Vijeće je 13. srpnja 2018. preporučilo Belgiji da se pobrine da stopa nominalnog rasta neto primarnih državnih rashoda⁷ u 2019. ne premaši 1,8 %, što odgovara godišnjoj strukturnoj prilagodbi od 0,6 % BDP-a. Budući da Belgija ispunjava uvjete za zatraženo privremeno odstupanje od 0,5 % BDP-a na temelju klauzule o strukturnim reformama, potrebna struktturna prilagodba za 2019. smanjena je na 0,1 % BDP-a, što odgovara stopi nominalnog rasta neto primarnih rashoda koja u 2019. ne premašuje 2,8 %. Komisijina ukupna ocjena potvrđuje da postoji značajno odstupanje od preporučenog kretanja prilagodbe prema ostvarenju srednjoročnog proračunskog cilja u 2019. i u 2018. i 2019. kad se zajedno uzmu u obzir. To je relevantan čimbenik u Komisijinu izvješću sastavljenom u skladu s člankom 126. stavkom 3. Ugovora u kojem se ocjenjuje usklađenost Belgije s kriterijem duga u 2019.
- (13) Vlada u svojem Programu stabilnosti za 2020. planira da će se ukupni saldo pogoršati, s deficitom od 1,9 % BDP-a u 2019. na deficit od 7,5 % BDP-a u 2020. Nakon smanjenja na 98,6 % BDP-a u 2019., prema Programu stabilnosti za 2020. očekuje se da u 2020. udio duga opće države u BDP-a poraste na 115 %. Na makroekonomiske i fiskalne izglede utječe vrlo izražena nesigurnost izazvana pandemijom bolesti COVID-19.
- (14) U okviru koordiniranog Unijina pristupa Belgija je na pandemiju bolesti COVID-19 odgovorila donošenjem proračunskih mjera za povećanje kapaciteta svojeg

⁶ Uredba (EU) 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus) (SL L 99, 31.3.2020., str. 5) i Uredba (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 1303/2013 u pogledu posebnih mjera radi pružanja iznimne fleksibilnosti za korištenje europskih struktturnih i investicijskih fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (SL L 130, 24.4.2020., str. 1).

⁷ Neto primarni državni rashodi uključuju ukupne državne rashode bez rashoda za kamate, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije i nediskrecijskih promjena u rashodima za naknade u slučaju nezaposlenosti. Nacionalno financirane bruto investicije u fiksni kapital izglađuju se za četverogodišnje razdoblje. Uračunane su diskrecijske mjere na prihodovnoj strani ili povećanja prihoda propisana zakonom, dok se jednokratne mjere na prihodovnoj i rashodovnoj strani poništavaju.

zdravstvenog sustava, ograničenje pandemije i pomoć osobito ugroženim pojedincima i sektorima. Prema Programu stabilnosti za 2020., vrijednost tih proračunskih mjera iznosi 2,3 % BDP-a. Mjere uključuju federalni sustav naknada za privremenu nezaposlenost, zamjenski dohodak za samozaposlene, pomoć federacije za rashode povezane s krizom, razne regionalne naknade za poduzeća te sektorske subvencije. Kvantifikacija mjera koje povećavaju deficit uglavnom se podudara s procjenama Komisije, kad se uzme u obzir različito tretiranje troškova automatskih stabilizatora. Osim toga, Belgija je najavila mjere koje će pridonijeti potpori likvidnosti poduzeća bez izravnog učinka na proračun. Te se mjere odnose i na federalna i na regionalna jamstva za zajmove za poduzeća i za samozaposlene, koja se u Programu stabilnosti za 2020. procjenjuju na 11,8 % BDP-a. Primjenjuju se i odgode plaćanja poreza, posebno poreza na dohodak i poreza na dobit te socijalnih doprinosa, ali u Programu stabilnosti za 2020. to nije kvantificirano. Mjere koje je Belgija poduzela općenito su u skladu sa smjernicama iz Komunikacije Komisije o koordiniranom gospodarskom odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19. Puna provedba tih mjera uz preusmjeravanje fiskalnih politika prema ostvarenju razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija kada to gospodarski uvjeti dopuste, pridonijet će očuvanju fiskalne održivosti u srednjoročnom razdoblju.

- (15) Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2020. predviđa se da će ne bude li promjene politika u Belgiji, ukupni saldo opće države iznositi -8,9 % BDP-a u 2020. te -4,2 % u 2021. Predviđa se da će u 2020. udio duga opće države u BDP-u dosegnuti 113,8 %.
- (16) Budući da Belgija u 2019. nije poštovala pravilo o dugu, a u 2020. je planirala premašiti graničnu vrijednost deficitia od 3 % BDP-a, Komisija je 20. svibnja 2020. izdala izvješće izrađeno u skladu s člankom 126. stavkom 3. Ugovora. Analiza općenito upućuje na zaključak da kriteriji deficitia i duga definirani Ugovorom i Uredbom (EZ) br. 1467/1997 nisu ispunjeni.
- (17) Kao odgovor na izbijanje pandemije COVID-19 belgijska tijela donijela su sveobuhvatan paket mjera za ublažavanje socijalnog i gospodarskog učinka oštrog gospodarskog pada. Uspostavljen je sustav jamstava u iznosu od 50 milijardi EUR za nove kratkoročne kredite odobrene održivim poduzećima. Regije i zajednice uvele su i jamstva za mostne i redovite poslovne kredite, potporu za likvidnost poduzeća u obliku izravnih zajmova te mjere za finansijsku potporu poduzećima koja su najviše pogodjena krizom. Vrijeme vraćanja postojećih hipotekarnih i poslovnih kredita može se produljiti. Teško pogodenim poduzećima dostupan je privremeni moratorij na stečajni postupak. Uvedeni su ciljani poticaji da bi se veći broj radnika potaknuo na ostanak na poslu ili nastavak rada te se tako osigurao kontinuitet poslovanja. Plaćanje doprinosa za socijalno osiguranje i poreza, kao što su porez na dodanu vrijednost, na dobit i na dohodak, u nekim slučajevima može odgoditi ili se obveznike može izuzeti od plaćanja. Poduzećima pogodenima krizom federalna vlada osigurala je povećane naknade u programu za privremeno nezaposlene zbog više sile. Mjesecni zamjenski dohodak dostupan je samozaposlenima kojima je rad prekinut najmanje sedam uzastopnih dana. Privremeno je zamrznuto postupno smanjivanje naknade za nezaposlenost. Federalna vlada priprema i dodatni skup mjera protiv nesolventnosti poduzeća, npr. oslobođenje od poreza na dobit i dohodak za fiskalnu godinu 2020.
- (18) Belgijski zdravstveni sustav dobro funkcioniра, bolnice pružaju potrebnu medicinsku pomoć. Ipak, pandemija bolesti COVID-19 otkrila je brojne nedostatke zdravstvenog sustava kad je izložen velikoj javnozdravstvenoj krizi. Pokazalo se da Belgija treba riješiti problem struktturnog manjka zdravstvenih radnika. I u bliskoj budućnosti ostat će važno pitanje opskrbe dovoljnom količinom bitnih medicinskih proizvoda,

uključujući zaštitnu opremu, posebno za zdravstvene radnike i radnike u drugim izloženim zanimanjima. Da bi se javnozdravstvenom krizom kao što je COVID-19 uspješno upravljalo, nužno je izraditi javnozdravstvenu strategiju koja će i kratkoročno i srednjoročno biti u potpunosti usklađena s politikom prevencije i dugotrajne skrbi. Za to je važna nesmetana provedba sporazuma s međuministarske konferencije o javnom zdravstvu, kojim se određuje da bolničko osoblje i infrastruktura (koja je u nadležnosti federacije) budu dostupni ustanovama za dugotrajnu skrb (koje su u nadležnosti triju belgijskih zajednica).

- (19) U 2019. i na početku 2020. Belgija je bila dosegnula rekordno visoku razinu zaposlenosti, ali je rast zaposlenosti naglo zaustavljen krizom izazvanom pandemijom bolesti COVID-19. Postojeći sustavi javne potpore dohotku u Belgiji, kao što je program pomoći u slučaju privremene nezaposlenosti radnika i pravo samozaposlenih na privremenu pomoć za premošćivanje, pružaju djelomičnu naknadu za gubitak prihoda zbog skraćenja radnog vremena. Ti programi rada u skraćenom radnom vremenu važni su za smanjenje posljedica snižene proizvodnje na razinu zaposlenosti. Ipak se u 2020. očekuje da nezaposlenost poraste na 7 % te da se donekle smanji u 2021., na 6,6 %. Da bi se spriječilo strukturno povećanje nezaposlenosti, postojeće aktivne politike u području tržišta rada moraju postati učinkovitije jer sada to nisu pa velik broj nezaposlenih sudjeluje u aktivnim mjerama tržišta rada, a istodobno je prijelaz iz nezaposlenosti u zaposlenost nizak. Potreban je sveobuhvatni pristup osobama koje su najudaljenije od tržišta rada i koje će vjerojatno biti najviše pogodene negativnim socioekonomskim posljedicama krize. Najviše su ugroženi niskokvalificirani radnici, osobe migrantskog podrijetla i osobe s invaliditetom. Osim toga, porezni klin za rad i dalje je u prosjeku visok za sve razine dohotka, osim za osobe s vrlo niskim primanjima (pedeset posto prosječne plaće). To je važan pokretač relativno visokih troškova rada, što može negativno utjecati na potražnju za radnom snagom, posebno za radna mjesta s niskom produktivnošću.
- (20) Trebalo bi poticati mobilnost radne snage prema sektorima s velikim manjkom radne snage, među kojima su zdravstveni sektor, informacijske i komunikacijske tehnologije te tehnička i profesionalna zanimanja. Za to će biti nužne i krupne prekvalifikacije i usavršavanja te će biti potrebno veće sudjelovanje odraslih u obrazovanju i ospozobljavaju, među ostalim i tijekom razdoblja skraćenog radnog vremena. Postoji bojazan da postojeći programi poticaja za ospozobljavanje ne dopiru do onih kojima bi najviše trebali, kao što su niskokvalificirani radnici, stariji radnici i osobe migrantskog podrijetla. Nepoznavanje jezika velika je prepreka, posebno u dvojezičnom Bruxellesu. Zajednice poduzimaju mjere kojima potiču upis na znanstvene, tehnološke, inženjerske i matematičke studije, ali da bi se zadovoljila buduća potražnja na tržištu rada, potrebna je sveobuhvatna strategija. Opća je razina digitalnih vještina dobra, ali stagnira. Među mladima, a posebno među onima s niskim obrazovanjem, razina digitalnih vještina niža je od prosjeka EU-a, a zadnjih se godina i pogoršava. Za pristup učenju na daljinu ključno je da svim učenicima budu dostupne odgovarajuća oprema i internetska veza, a nastavnicima programi ospozobljavanja i mentorstva. To je nužno i da se zbog krize ne bi pogoršale već postojeće nejednakosti u obrazovnom sustavu.
- (21) Belgija je donijela brojne programe potpore likvidnosti poduzeća, uključujući program državnih jamstava za zajmove te nekoliko regionalnih programa prijavljenih u okviru privremenog okvira za mjere državne potpore, kojima je svrha potpora gospodarstvu u trenutačnoj pandemiji bolesti COVID-19. Da bi poduzeća, osobito mala i srednja, te samozaposleni, imali koristi, da bi ih ti programi zaštitali i pomogli im u brzom

oporavku, potrebno je da se oni učinkovito i djelotvorno provode, te da ih provode i posrednici. U pripremi i provedbi tih mjera potrebno je uzeti u obzir otpornost bankarskog sektora, uključujući i posrednike.

- (22) Unatoč naporima vlade administrativno opterećenje poduzeća iznosi oko 7 milijardi EUR godišnje (1,6 % BDP-a), uglavnom zbog obveza koje proizlaze iz poreznog i radnog zakonodavstva. Porezni sustav složen je zbog velikog broja poreznih rashoda. Upravljanje plaćama u poduzeću složeno je, osobito ako je poduzeće pod različitim regionalnim sustavima. Budući da javna tijela sve više kasne s plaćanjem, poduzećima prijeti stečaj, a poslovna se klima pogoršava. Velika su kašnjenja u izdavanju građevinskih dozvola te električnih i vodovodnih priključaka. Postupak prijenosa imovine među najsporijima je i najskulpljima u EU-u. Uvjeti za ulazak na tržište građevinskih i zanatskih usluga uvelike se razlikuju među regijama. Pravila o radnom vremenu trgovina, akcijskim prodajama, popustima i distribucijskim kanalima za lijekove koji se izdaju bez recepta otežavaju rad u maloprodaji. Uvođenje 5G mreže koči se, među ostalim, strogim ograničenjima zračenja (osobito u Bruxellesu), koja se razlikuju među regijama, skupim porezima na odašiljače u Bruxellesu te dugim čekanjem na dozvolu za postavljanje odašiljača. U području stečaja nema posebnog pojednostavljenog postupka izvansudske nagodbe za mala i srednja poduzeća, a samo dužnici mogu pokrenuti stečajni postupak. Unatoč postupnom poboljšanju, nedovoljna digitalizacija i nedostatak sredstava i dalje su problem pravosudnog sustava. Zbog dugotrajnih upravnih postupaka velika su kašnjenja u postupcima javne nabave i izdavanja građevinskih dozvola. Najvažnija tijela za provedbu zakona u području nadzora tržišta, tržišnog natjecanja i željezničkog prijevoza nemaju dovoljno osoblja za rad.
- (23) Kako bi se potaknuo gospodarski oporavak, bit će važno mobilizirati veća sredstva na početku provedbe već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja, među ostalim na temelju relevantnih reformi. Kako je navedeno u Nacionalnom energetskom i klimatskom planu (NECP) za razdoblje 2021.–2030., Belgija treba velika ulaganja u održivi promet, ponajprije radi rješavanja problema zagušenja prometa i poticanja električne mobilnosti. Prije krize belgijske su regije najavile velike višegodišnje planove razvoja prometne infrastrukture. Velika su ulaganja u prigradsku željeznicu oko Bruxellessa, signalizaciju te lučke i prekogranične željezničke veze. U NECP-u su utvrđene i velike potrebe za ulaganjem u proizvodnju energije iz obnovljivih i fleksibilnih izvora, međupovezanost, pametne mreže, pohranu i energetsku učinkovitost kako bi se ispunili europski energetski ciljevi, ostvarila obveza Belgije da do 2025. potpuno ukine upotrebu nuklearne energije i da obnovi 80 % fonda zgrada izgrađenih prije uvođenja energetskih normi. Za razliku od relativno visokog intenziteta istraživanja i razvoja u privatnom sektoru, intenzitet istraživanja i razvoja u javnom sektoru i dalje je nešto niži nego u većini država članica slične razine gospodarskog razvoja. Budući da u roku predviđenom propisima Unije Belgija ne planira dodijeliti pionirske frekvencijske pojaseve za mrežu 5G, uvođenje mreže 5G moglo bi kasniti. Kao privremeno rješenje belgijska su tijela u ožujku 2020. otvorila javnu raspravu o privremenim nacionalnim dozvolama za 200 MHz raspoloživog spektra u pojasu 3,6 – 3,8 GHz. Belgija bi izradom programa za korištenje sredstava iz Fonda za pravednu tranziciju u razdoblju 2021.–2027. mogla lakše odgovoriti na neke izazove prelaska na klimatski neutralno gospodarstvo, osobito u područjima iz Priloga D Izvješću za Belgiju. To bi joj omogućilo da na najbolji način iskoristi sredstva iz tog fonda.

- (24) Iako se ove preporuke prije svega odnose na ublažavanje socioekonomskih posljedica pandemije i olakšavanje gospodarskog oporavka, preporuke za Slovačku iz 2019. koje je Vijeće usvojilo 9. srpnja 2019. odnose su se i na reforme koje su iznimno važne za uklanjanje srednjoročnih do dugoročnih strukturnih nedostataka. Te su preporuke i dalje relevantne i kontinuirano će se pratiti tijekom godišnjeg ciklusa europskog semestra sljedeće godine. Isto vrijedi i za preporuke koje se odnose na investicijske politike. O tim potonjim preporukama trebalo bi voditi računa pri izradi strateških programa financiranja kohezijske politike nakon 2020., uključujući i pri izradi mjera ublažavanja i strategija izlaska iz aktualne krize.
- (25) Europski semestar pruža okvir za kontinuiranu koordinaciju gospodarskih politika i politika zapošljavanja u Uniji, što može pridonijeti održivom gospodarstvu. Države članice u svojim su nacionalnim programima reformi za 2020. razmotrile postignuti napredak u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja. Osigura li punu provedbu preporuka navedenih u nastavku, Belgija će pridonijeti napretku u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja i zajedničkim nastojanjima da se u Uniji zajamči konkurentna održivost.
- (26) Bliska koordinacija među gospodarstvima u ekonomskoj i monetarnoj uniji ključna je za brz oporavak od negativnog gospodarskog učinka bolesti COVID-19. Belgija bi, kao država članica čija je valuta euro i uzimajući u obzir političke smjernice Euroskupine, trebala osigurati usklađenost svojih politika s preporukama za europodručje i s politikama drugih država članica europodručja.
- (27) Komisija je u okviru europskog semestra 2020. provela sveobuhvatnu analizu ekonomске politike Belgije i objavila je u izvješću za Belgiju za 2020. Ocijenila je i Program stabilnosti za 2020. i Nacionalni program reformi za 2020. te mjere poduzete nakon preporuka upućenih Belgiji prethodnih godina. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Belgiji nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije jer je potrebno unaprijediti opće gospodarsko upravljanje u Uniji na način da se s razine Unije pridonosi budućim nacionalnim odlukama.
- (28) Uzimajući u obzir tu ocjenu, Vijeće je ispitalo Program stabilnosti za 2020. i njegovo je mišljenje⁸ posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku.

PREPORUČUJE da Belgija u 2020. i 2021. poduzme djelovanje kojemu je cilj:

1. U skladu s općom klauzulom o odstupanju, poduzeti sve potrebne mjere i učinkovito odgovoriti na pandemiju, održati gospodarstvo i pružiti potporu oporavku koji će uslijediti. Kada to gospodarski uvjeti dopuste, provoditi fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja. Jačati ukupnu otpornost zdravstvenog sustava i pobrinuti se za opskrbu ključnim medicinskim proizvodima.
2. Zalaganjem za učinkovite aktivne mjere tržišta rada i poticanjem razvoja vještina ublažiti učinak krize na zapošljavanje i na društvo.
3. Omogućiti učinkovitu provedbu mjera za osiguravanje likvidnosti malim i srednjim poduzećima i samozaposlenima, te poboljšavati poslovnu klimu. Dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva. Usmjeriti ulaganja u zelenu i digitalnu

⁸

U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97.

tranziciju, osobito u infrastrukturu održivog prometa, čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije, digitalnu infrastrukturu kao što su mreža 5G i gigabitska mreža te istraživanje i inovacije.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*